

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/29/2009

ZAUFIANIE DO POLITYKÓW W LUTYM

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY 2009

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

ZAUFANIE DO POLITYKÓW W LUTYM

- ❑ Czołowe miejsca w lutowym rankingu zaufania do polityków zajmują: premier Donald Tusk (62%), Radosław Sikorski (61%) i Lech Wałęsa (60%). Wysoko w tej klasyfikacji tradycyjnie już lokują się marszałek Sejmu Bronisław Komorowski oraz wicepremier i szef resortu gospodarki Waldemar Pawlak (po 46% deklaracji zaufania). Zaufaniem nieco ponad dwóch piątych badanych (43%) cieszy się też b. premier Kazimierz Marcinkiewicz.

- ❑ Największą nieufność wśród Polaków niezmiennie budzą prezes PiS Jarosław Kaczyński (57% deklaracji nieufności) oraz prezydent Lech Kaczyński (52%). Wyraźnie częściej niż pozostali z brakiem zaufania ze strony badanych spotykają się także przewodniczący klubu parlamentarnego PiS Przemysław Gosiewski (43%) oraz polityk PO Janusz Palikot (39%).

- ❑ Luty, podobnie jak poprzedni miesiąc, nie przyniósł dużych zmian w społecznych ocenach polityków. Minimalnie poprawiły się notowania prezydenta Lecha Kaczyńskiego, premiera Donalda Tuska oraz Janusza Palikota (wzrost zaufania po 3 punkty procentowe). Trochę gorsze niż w styczniu oceny uzyskali natomiast marszałek Sejmu Bronisław Komorowski (4-punktowy spadek zaufania i 3-punktowy wzrost nieufności), minister zdrowia Ewa Kopacz i szef MON Bogdan Klich (wzrost nieufności po 4 punkty procentowe). Ponadto minimalnie gorsze niż miesiąc temu są obecne notowania Lecha Wałęsy (spadek zaufania o 3 punkty procentowe).

W lutym¹ nieco zmieniła się kolejność na czołowych pozycjach rankingu zaufania. Jednak różnice w deklaracjach zaufania do polityków, którzy od wielu miesięcy zaliczają się do jego ścisłej czołówki, pozostają symboliczne. W tym miesiącu pierwsze miejsce na liście polityków najczęściej darzonych zaufaniem społecznym zajmuje premier Donald Tusk (62%), minimalnie wyprzedzając szefa MSZ Radosława Sikorskiego (61%) i ubiegłomiesięcznego lidera Lecha Wałęsę (60%). Ci trzej politycy wyraźnie dystansują pod względem rozmiarów zaufania, jakim cieszą się wśród Polaków, wszystkich pozostałych uwzględnionych w naszym sondażu przedstawicieli sceny politycznej. Wysoko w tej klasyfikacji, jednak z wyraźnie już słabszym wynikiem, lokują się marszałek Sejmu Bronisław Komorowski, wicepremier i szef resortu gospodarki Waldemar Pawlak (po 46% deklaracji zaufania), a także były premier Kazimierz Marcinkiewicz (43%), którego nazwisko po kilkumiesięcznej przerwie ponownie umieściliśmy w naszym badaniu. Zaufaniem nieco ponad jednej trzeciej ankietowanych cieszą się liderzy ugrupowań lewicowych – SdPi i SLD – Marek Borowski (36%) oraz Wojciech Olejniczak (35%). Co trzeci badany (33%) deklaruje zaufanie do prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Nieco mniej osób ufa minister zdrowia Ewie Kopacz (29%) oraz pełniącemu do niedawna funkcję ministra sprawiedliwości Zbigniewowi Cwiągalskiemu (28%). Na zbliżonym poziomie kształtuje się też zaufanie do większości pozostałych uwzględnionych w naszym badaniu przedstawicieli rządu i rządzącej koalicji: Bogdana Klicha (27%), wicepremiera Grzegorza Schetyny (26%), Janusza Palikota (26%), szefa klubu parlamentarnego PO Zbigniewa Chlebowskiego, marszałka Senatu Bogdana Borusewicza i ministra kultury Bogdana Zdrojewskiego (po 24% deklaracji zaufania), a także do nowo mianowanego szefa resortu sprawiedliwości Andrzeja Czumy (23%).

Co czwarty badany (25%) deklaruje zaufanie do prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego. Mniejszym zaufaniem cieszy się szef drugiego z najbardziej liczących się ugrupowań opozycyjnych, przewodniczący SLD Grzegorz Napieralski, któremu ufa niespełna co piąty ankietowany (18%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (225) przeprowadzono w dniach 5–11 lutego 2009 roku na liczącej 1048 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1. Stosunek do polityków w lutym 2009

Politycy	Zaufanie		Niefuność		Obojętność	Nieznajomość
	II 2009	zmiana od I 2009	II 2009	zmiana od I 2009		
	w procentach					
Donald Tusk	62	3	22	-2	12	1
Radosław Sikorski	61	1	8	2	11	16
Lech Wałęsa	60	-3	19	2	17	1
Bronisław Komorowski	46	-4	15	3	18	18
Waldemar Pawlak	46	0	18	0	23	9
Kazimierz Marcinkiewicz	43	*	23	*	20	9
Marek Borowski	36	-1	16	0	21	21
Wojciech Olejniczak	35	-1	20	1	22	18
Lech Kaczyński	33	3	52	-1	13	1
Ewa Kopacz	29	0	26	4	17	23
Zbigniew Ćwiąkalski	28	2	15	1	19	32
Bogdan Klich	27	0	12	4	20	37
Grzegorz Schetyna	26	-1	13	1	18	37
Janusz Palikot	26	3	39	-2	16	16
Jarosław Kaczyński	25	2	57	0	15	1
Bogdan Zdrojewski	24	1	6	0	16	50
Bogdan Borusewicz	24	2	11	0	18	41
Zbigniew Chlebowski	24	-1	14	1	16	41
Andrzej Czuma	23	*	8	*	17	45
Marek Sawicki	20	0	10	1	18	46
Grzegorz Napieralski	18	-1	17	-2	21	38
Aleksander Szczygło	18	*	17	*	18	42
Katarzyna Hall	17	1	18	2	18	41
Jacek Rostowski	15	1	7	2	15	58
Sławomir Skrzypek	15	0	8	1	14	57
Przemysław Gosiewski	13	0	43	1	14	25

Pominięto „trudno powiedzieć”

* W styczniu brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	2007				2008												2009	
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach																	
M. Borowski	35	34	40	38	39	35	38	34	35	31	32	32	36	36	38	38	37	36
B. Borusewicz	20	16	23	25	23	19	21	22	21	21	21	23	25	24	24	23	22	24
Z. Chlebowski	-	-	15	18	16	21	21	21	22	22	21	21	24	22	22	25	25	24
A. Czuma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
Z. Ćwiąkański	-	-	-	-	20	21	22	29	31	24	23	22	26	26	25	25	26	28
P. Gosiewski	18	18	21	15	15	17	15	15	19	18	15	16	18	19	15	16	13	13
K. Hall	-	-	-	-	-	-	16	13	15	13	13	12	18	15	17	20	16	17
J. Kaczyński	37	37	36	28	31	28	31	27	29	30	26	26	27	27	23	21	23	25
L. Kaczyński	43	41	41	34	38	35	35	33	37	35	32	33	33	35	30	29	30	33
B. Klich	-	-	-	-	15	18	21	20	21	19	22	17	23	24	23	26	27	27
B. Komorowski	33	34	47	44	50	48	49	49	53	46	45	45	47	49	49	51	50	46
E. Kopacz	-	-	13	21	30	34	32	30	28	28	27	26	29	30	29	36	29	29
K. Marcinkiewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54	-	-	-	-	-	-	-	43
G. Napieralski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	15	15	17	15	16	19	19	18
W. Olejniczak	32	34	37	31	36	32	34	27	29	27	30	27	35	33	33	36	36	35
J. Palikot	-	-	-	-	-	12	-	-	17	17	18	17	23	22	21	26	23	26
W. Pawlak	38	46	62	60	60	54	52	44	46	48	45	45	45	47	45	47	46	46
J. Rostowski	-	-	-	-	-	-	-	-	7	9	10	8	10	12	15	15	14	15
M. Sawicki	-	-	20	18	23	24	22	18	20	19	20	17	21	21	22	23	20	20
G. Schetyna	-	-	16	18	19	22	24	22	24	25	24	21	24	24	25	26	27	26
R. Sikorski	-	-	36	41	45	49	52	50	55	46	52	48	58	55	55	60	60	61
S. Skrzypek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	15	15
A. Szczygło	15	15	20	-	20	19	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
D. Tusk	47	53	69	70	72	65	67	66	69	64	61	57	63	63	58	61	59	62
L. Wałęsa	50	48	57	55	54	51	58	51	-	52	52	52	59	58	54	62	63	60
B. Zdrojewski	-	-	21	23	22	21	23	21	26	24	21	20	24	24	20	23	23	24

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	2007				2008												2009	
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach																	
M. Borowski	25	25	22	22	23	24	20	23	23	23	22	22	20	19	16	18	16	16
B. Borusewicz	12	15	13	15	14	14	13	12	13	14	14	14	12	11	13	13	11	11
Z. Chlebowski	-	-	9	9	11	13	11	10	12	15	13	14	10	11	14	13	13	14
A. Czuma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Z. Ćwiąkański	-	-	-	-	13	17	15	14	15	17	17	17	15	15	13	14	14	15
P. Gosiewski	36	38	38	44	45	45	44	42	42	39	41	44	36	40	42	44	42	43
K. Hall	-	-	-	-	-	-	10	11	17	18	19	21	14	18	17	15	16	18
J. Kaczyński	49	49	49	57	54	57	54	56	53	52	59	55	55	52	58	62	57	57
L. Kaczyński	44	44	43	51	47	51	50	48	46	47	52	48	51	47	53	57	53	52
B. Klich	-	-	-	-	8	8	9	8	12	13	11	12	11	9	11	10	8	12
B. Komorowski	19	19	16	14	14	17	14	13	13	15	16	17	14	14	13	14	12	15
E. Kopacz	-	-	7	10	13	20	19	19	22	25	26	27	22	21	23	20	22	26
K. Marcinkiewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-	23
G. Napieralski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	17	18	15	16	17	15	19	17
W. Olejniczak	30	26	25	30	28	28	25	33	34	29	30	29	24	23	21	21	19	20
J. Palikot	-	-	-	-	-	31	-	-	29	32	34	36	32	32	36	36	41	39
W. Pawlak	21	18	12	14	15	18	20	22	20	19	22	22	20	20	18	18	18	18
J. Rostowski	-	-	-	-	-	-	-	-	5	8	6	6	6	5	8	5	5	7
M. Sawicki	-	-	8	9	10	10	8	11	10	11	10	9	12	10	10	9	9	10
G. Schetyna	-	-	10	11	12	15	10	11	12	13	13	15	12	11	12	11	12	13
R. Sikorski	-	-	15	14	14	13	11	9	10	13	10	13	10	9	9	8	6	8
S. Skrzypek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7	8
A. Szczygło	15	19	23	-	25	25	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
D. Tusk	31	27	17	14	15	22	19	19	17	19	23	25	21	21	24	23	24	22
L. Wałęsa	27	27	23	23	25	27	21	26	-	24	25	26	21	21	21	19	17	19
B. Zdrojewski	-	-	6	8	7	11	7	7	6	9	7	9	7	5	7	6	6	6

Spośród przedstawicieli sceny politycznej uwzględnionych w naszym sondażu relatywnie najrzadziej z zaufaniem badanych spotykają się – wciąż bardzo słabo rozpoznawani przez większość respondentów – minister finansów Jacek Rostowski oraz prezes NBP Sławomir Skrzypek (po 15% deklaracji zaufania), a także zdecydowanie krytycznie odbierany przewodniczący klubu parlamentarnego PiS Przemysław Gosiewski (13%).

Największą nieufność wśród badanych niezmiennie budzą prezes PiS Jarosław Kaczyński (57% deklaracji braku zaufania) oraz prezydent Lech Kaczyński (52%). Na kolejnych miejscach tego negatywnego rankingu tradycyjnie już plasują się Przemysław Gosiewski (43%) i niewątpliwie jeden z najbardziej kontrowersyjnych polityków rządzącej koalicji Janusz Palikot (39%).

Wprawdzie w ostatnich tygodniach sporo się działo na scenie politycznej, zwłaszcza w związku z kryzysem, jednak w stosunku do stycznia obserwujemy jedynie niewielkie zmiany w społecznych ocenach polityków. Minimalnie w opinii badanych zyskali prezydent Lech Kaczyński, premier Donald Tusk oraz Janusz Palikot (wzrost zaufania po 3 punkty procentowe i nieznaczny, utrzymany w granicach błędu pomiaru, spadek nieufności). Trochę gorsze niż przed miesiącem są natomiast oceny marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego (4-punktowy spadek zaufania i 3-punktowy wzrost nieufności). Bardziej krytycznie niż w styczniu odbierani są także minister zdrowia Ewa Kopacz oraz minister obrony Bogdan Klich (wzrost nieufności po 4 punkty procentowe). Ponadto minimalnie zmalała (o 3 punkty procentowe) liczba badanych deklarujących zaufanie do Lecha Wałęsy.

Sprawą, która z pewnością nie uszła uwagi ankietowanych, były zmiany w życiu osobistym Kazimierza Marcinkiewicza. Temat ten nie schodził z czołówek tabloidów i wywołał szeroką dyskusję o byłym premierze, w której uczestniczyli także przedstawiciele poważniejszych mediów i politycy z różnych stron sceny politycznej. Sprawa ta przesądziła też o dłuższych, niż planowano, wakacjach politycznych byłego premiera, stawiając pod znakiem zapytania jego start z list PO w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Kazimierz Marcinkiewicz, mimo że wciąż spotyka się ze sporą sympatią badanych, prawdopodobnie właśnie na skutek tego ostatniego wzrostu zainteresowania jego osobą, wyraźnie stracił na popularności. Jeszcze kilka miesięcy temu, w czerwcu ubiegłego roku, był premier zajmował pozycję wicelidera naszego rankingu zaufania. Wówczas ufało mu – według ich własnych deklaracji – 54% badanych, obecnie zaś zaufanie do niego jest o 11 punktów procentowych niższe. Natomiast nieufność do Kazimierza Marcinkiewicza wzrosła w tym czasie o 5 punktów (do 23%).

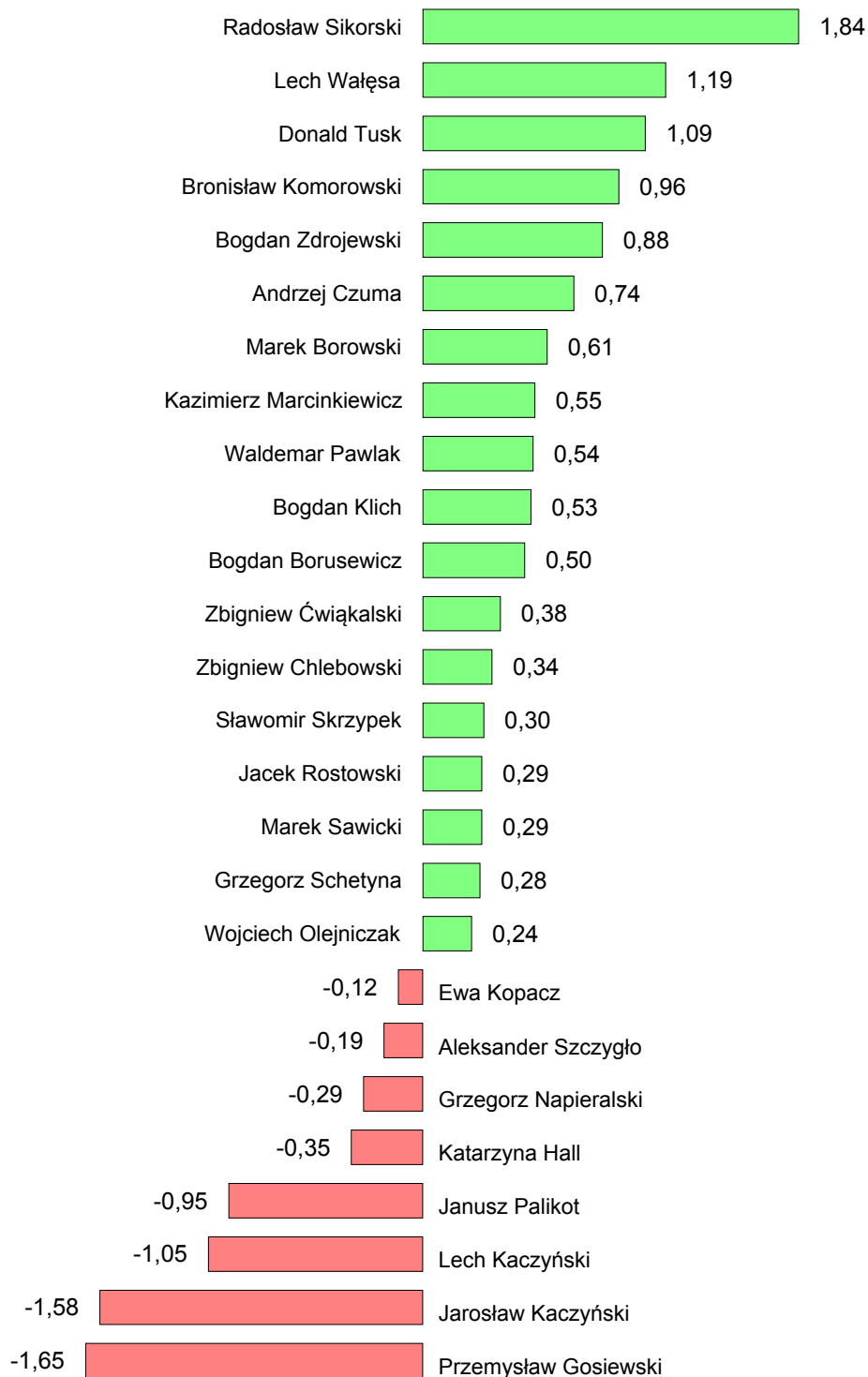
W lutym na naszą listę polityków po kilkunastomiesięcznej nieobecności powrócił także Aleksander Szczygło, minister obrony w rządzie PiS, niedawno mianowany na stanowisko szefa BBN. W porównaniu z marcem ubiegłego roku, kiedy to ostatnio prosiliśmy respondentów o ocenę tego polityka, jego wizerunek trochę się poprawił. Co prawda nie zmienił się odsetek badanych darzących go zaufaniem (wzrost o 1 punkt procentowy), jednak ubyło osób mających do niego negatywne nastawienie (spadek deklaracji nieufności z 25% do 17% obecnie).

W tym miesiącu po raz pierwszy badaliśmy stosunek respondentów do nowego ministra sprawiedliwości Andrzeja Czumy. Obecny szef tego resortu, były przewodniczący sejmowej komisji śledczej ds. nielegalnego wywierania wpływu na funkcjonariuszy służb specjalnych i wymiaru sprawiedliwości, nie jest osobą nieznaną Polakom – rozpoznaje go ponad połowa (55%). Z ocen ankietowanych wyłania się też dość korzystny wizerunek nowego ministra sprawiedliwości. Zaufanie do Andrzeja Czumy deklaruje prawie jedna czwarta badanych (23%), jedynie co dwunasty (8%) mu nie ufa. Trzeba jednak zaznaczyć, że główna fala dyskusji związanych z jego osobą, w tym mogące istotnie zaważyć na jego wizerunku medialne zarzuty o uchylanie się od spłaty długów w USA, a także oskarżenia o nepotyzm i nietrafione nominacje w Ministerstwie Sprawiedliwości, miała miejsce już po realizacji naszego badania.

ŚREDNIE OCEN

W naszych sondażach badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Przedstawiane były łączne odsetki respondentów wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) lub nieufność (od -1 do -5) do poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznaności. Prezentowane dane odnosiły się do ogółu ankietowanych. Natomiast średnia ocen, obliczana z pominięciem respondentów nieznanających poszczególnych polityków, jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę i kierunek nastawień do nich tylko wśród osób rozpoznających danego polityka.

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN POLITYKÓW W LUTYM 2009

Najbardziej jednoznacznie pozytywnie postrzeganym politykiem, o czym świadczy średnia ocen, jest niezmiennie Radosław Sikorski (1,84), który zdecydowanie wyprzedza w tym rankingu – cieszących się równie dużym zaufaniem, ale mających też więcej przeciwników – Lecha Wałęsę (1,19) i premiera Donalda Tuska (1,09). Niewiele niższą średnią ocen ma marszałek Sejmu Bronisław Komorowski (0,96). Do grona dobrze odbieranych polityków, w ocenie których zaufanie co najmniej dwukrotnie przeważa nad nieufnością, zaliczają się również minister kultury Bogdan Zdrojewski (0,88), szef resortu sprawiedliwości Andrzej Czuma (0,74), lider SdPi Marek Borowski (0,61), a także były premier Kazimierz Marcinkiewicz (0,55), wicepremier i minister gospodarki Waldemar Pawlak (0,54), minister obrony Bogdan Klich (0,53) i marszałek Senatu Bogdan Borusewicz (0,50). Dodatnią średnią ocen, świadczącą już jednak o mniejszej przewadze pozytywnych nastawień mają jeszcze: były minister sprawiedliwości Zbigniew Cwiągalski, szef klubu parlamentarnego PO Zbigniew Chlebowski, prezes NBP Sławomir Skrzypek, minister finansów Jacek Rostowski, minister rolnictwa Marek Sawicki, a także wicepremier i szef MSWiA Grzegorz Schetyna oraz lider SLD Wojciech Olejniczak (średnie ocen od 0,38 do 0,24 punktu). Pozostali politycy co najmniej równie często spotykają się z krytycznym, jak i przychylnym nastawieniem badanych, o ile nie są odbierani jednoznacznie negatywnie.

Najniższą średnią ocen, tradycyjnie już, uzyskał przewodniczący klubu parlamentarnego PiS Przemysław Gosiewski (-1,65). Tylko nieco lepiej wypada bilans ocen szefa tej partii Jarosława Kaczyńskiego (-1,58). Niską średnią ocen wskazującą na dominację nastawień negatywnych mają także prezydent Lech Kaczyński (-1,05) oraz Janusz Palikot (-0,95).

Luty, podobnie jak poprzedni miesiąc, nie przyniósł dużych zmian w notowaniach polityków. Z porównania obecnych średnich ocen z uzyskanymi w styczniu wynika, że żaden z nich nie zyskał znacząco w opinii badanych. Istotne statystycznie okazały się natomiast niekorzystne zmiany w ocenach Bogdana Klicha (spadek wartości średniej o 0,33 punktu), marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego (różnica -0,27 punktu) oraz Lecha Wałęsy (-0,24 punktu).

Tabela 4. Zmiany średniej ocen

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	I 2009	II 2009	Różnica
Lech Kaczyński	-1,17	-1,05	0,12
Przemysław Gosiewski	-1,76	-1,65	0,11
Janusz Palikot	-1,05	-0,95	0,10
Grzegorz Napieralski	-0,36	-0,29	0,07
Bogdan Borusewicz	0,45	0,50	0,05
Sławomir Skrzypek	0,26	0,30	0,04
Marek Borowski	0,58	0,61	0,03
Zbigniew Ćwiąkalski	0,35	0,38	0,03
Jarosław Kaczyński	-1,59	-1,58	0,01
Donald Tusk	1,11	1,09	-0,02
Katarzyna Hall	-0,29	-0,35	-0,06
Zbigniew Chlebowski	0,42	0,34	-0,08
Wojciech Olejniczak	0,33	0,24	-0,09
Marek Sawicki	0,44	0,29	-0,15
Waldemar Pawlak	0,70	0,54	-0,16
Bogdan Zdrojewski	1,06	0,88	-0,18
Grzegorz Schetyna	0,47	0,28	-0,19
Ewa Kopacz	0,09	-0,12	-0,21
Radosław Sikorski	2,05	1,84	-0,21
Lech Wałęsa	1,43	1,19	-0,24 *
Jacek Rostowski	0,54	0,29	-0,25
Bronisław Komorowski	1,23	0,96	-0,27 *
Bogdan Klich	0,86	0,53	-0,33 *

* Różnica średnich ocen istotna statystycznie na poziomie 0,05

W lutym mimo symptomów kryzysu finansowego, który dotarł także do naszego kraju, i pogarszających się nastrojów społecznych² oceny najważniejszych przedstawicieli sceny politycznej nie zmieniły się znacząco. Politykami nadal cieszącymi się największym zaufaniem Polaków są przedstawiciele rządu – premier Donald Tusk i minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski, a także uznany niedawno za najważniejszego polityka ostatniego dwudziestolecia były prezydent Lech Wałęsa³. Wysoko w tej klasyfikacji lokują się również marszałek Sejmu Bronisław Komorowski, wicepremier i szef resortu gospodarki

² Por. komunikat CBOS „Nastroje społeczne w lutym”, luty 2009.

³ Zob. komunikat CBOS „Polacy wybierają polityka i premiera dwudziestolecia”, luty 2009.

Waldemar Pawlak, a także były premier Kazimierz Marcinkiewicz. Największą nieufność wśród badanych niezmiennie budzą prezes głównej partii opozycyjnej Jarosław Kaczyński, prezydent Lech Kaczyński, a także kontrowersyjnie oceniani Przemysław Gosiewski i Janusz Palikot.

W ciągu ostatniego miesiąca w zasadzie nie poprawiły się notowania żadnego z polityków. Pogorszyły się natomiast, choć w niezbyt dużym stopniu, oceny krytykowanego w mediach szefa MON Bogdana Klicha, minister zdrowia Ewy Kopacz, a także marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego. Jako korektę ocen można interpretować spadek zaufania do Lecha Wałęsy, który w ostatnich miesiącach miał bardzo wysokie notowania. Z dłuższej perspektywy czasowej dość wyraźnie stracił na popularności Kazimierz Marcinkiewicz. Mimo że był premier wciąż spotyka się z sympatią badanych, nie jest już ulubieńcem większości, jak to miało miejsce jeszcze w połowie ubiegłego roku, kiedy był wiceliderem rankingu zaufania. Wydaje się, że szeroko komentowane w prasie, a zwłaszcza w tabloidach, wydarzenia z życia osobistego byłego premiera mogą zmienić jego społeczny wizerunek i jeśli nie przekreślić, to znacząco utrudnić szanse na powrót do czynnego uprawiania polityki.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA